

Apelant

1. Situația de fapt

La data de 06.11.2023, în jurul orei 19.00, angajații Asociației Protecția Animalelor (APA), împreună cu medicul veterinar CTP, angajat al SC Vet S.R.L., s-au deplasat în Satul B, situate la câțiva kilometri de limita sitului Bucegi, cu intenția de a captura și reloca un exemplar din specia lup (canis lupus), care ar fi frecventat de câteva zile gospodăria unui localnic, jucându-se și hrănindu-se împreună cu câinii familiei acestuia.

Lupul a fost împușcat cu medicamente veterinare stupefiante și psihotrope, fiind ulterior urmărit și ridicat de la sol. Animalul din specia canis lupus astfel capturat a fost ridicat de coadă și de pielea cefei, transportat până la o mașină ce nu se afla în imediata apropiere, introdus într-o cușcă de transport câini. Ulterior punerii lupului tranchilizat în cușcă, angajații APA au coordonat transportarea acestuia la Rezervația de urși din Orașul X, unde există și un țarc de lupi salvați din grădini zoologice neconforme. Pe drum, lupul a reușit să rupă cușca în care era pus și, profitând de condițiile improprii în care era transportat, respectiv într-o mașină deschisă, a fugit, ascunzându-se în pădurile din zonă.

Prin plângerea penală adresată de către International Wolf Center (organizație non guvernamentală specializată în domeniu) Parchetului de pe lângă Judecătoria A se arată că întrucât specia lup este inclusă în Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică, respective în Anexa nr. 4A din O.U.G. nr. 57/2007, prin modalitatea în care animalul protejat a fost capturat și transportat s-au săvârșit infracțiunile de prevăzute de art. 52 alin. 1 lit. d) raportat la art. 33 alin. 1 lit. a) și f) din O.U.G. nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice.

Astfel, capturarea și transportul lupului se fac numai cu avizul autorității publice centrale pentru protecția mediului – Ministerul Mediului, dacă sunt îndeplinite condițiile derogatorii prevăzute de art. 38 alin. 1 lit. a)-e) din O.U.G. nr. 57/2007 respectiv de art. 21, art. 22 și de art. 23 din O.U.G. nr. 57/2007. Or, acest aviz nu a fost obținut de persoanele implicate, iar persoanele suspecte au încălcat atât dispozițiile de drept intern, cât și cele ale Directivei Habitate vizând protecția strictă a animalelor de importanță comunitară. Prin modul în care în data de 6.11.2023 a fost capturat animalul protejat s-au încălcat normele de protecție a animalelor prevăzute în Anexa I, Cap. III, pct. 1.8 lit. d) din O.U.G. nr. 57/2007, iar cu ocazia transportului animalului protejat au fost nesocotite dispozițiile din Anexa nr. I, Cap. I, pct. 2 lit. a) din Regulamentul CE nr. 1/2005 privind protecția animalelor în timpul transportului.

Prin ordonanța nr. 13/P/2023 din data de 21.07.2024, Parchetul de pe lângă Judecătoria A a dispus clasarea cauzei cu privire la săvârșirea infracțiunilor de prevăzute de art. 52 alin. 1 lit. d) raportat la art. 33 alin. 1 lit. a) și f) din O.U.G. nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice. În motivarea soluției de clasare, s-a reținut, în esență, că nu este întrunit conținutul constitutiv al infracțiunilor reclamate, având în vedere că din analiza probelor administrate în cauză a rezultat că la

momentul capturării lupului, acesta se afla în zona gospodăriei familiei Popescu, din satul B, adică într-o comunitate de persoane, iar nu în mediul lui natural, care presupune locul unde se naște și trăiește acesta în mod natural. De asemenea, acesta nu a fost luat din natură, ci a fost găsit în interiorul unei localități, persoanele implicate în acțiunea de capturare acționând, așadar, în mod legitim, pentru siguranța publică și prevenirea producerii unor eventuale daune.

Împotriva acestei soluții, International Wolf Center a formulat plângere la Procurorul ierarhic superior. Soluția de clasare se bazează pe o interpretare și aplicare neconformea dispozițiilor Art. 52 din OUG nr 57/2007 prin raportare la dispozițiile art. 16 ale Directivei nr. 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică, care nu operează cu distincția care a stat la baza soluției de clasare pentru un animal care beneficiază de protecția strictă, anume, dacă acesta se află în mediul său natural sau prezența sa e semnalată în comunitatea de persoane

Prin Ordonanța Prim Procurorului Parchetului de pe lângă Judecătoria A, din 21.08.2024, plângerea formulată de International Wolf Center împotriva Ordonanței nr 13/21.07.2024 a fost respinsă, cu motivarea că soluția procurorului de caz este legală și temeinică.

Împotriva acestor soluții, în baza art. 340 C.p.p, International Wolf Center a formulat plângere arătând că interpretarea procurorului de caz, în sensul că mediul natural nu ar include și comunitățile de oameni este eronată, mai ales că în cazul comunei A peisajul natural este dominant, iar comunitățile umane sunt ele însele intruzive în mediul natural. În mod greșit procurorul a apreciat că termenul natură se traduce prin mediu natural, cum este definit la art. 4 din ordonanță și că ar exista o distincție categorică între natură și localitate, chiar dacă acesta din urmă constituie o zonă cu copaci, iarbă, etc, interpretare care este contrară dispozițiilor din Directiva nr. 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică, respectiv Hotărârea CJUE din 10 octombrie 2019, Luonnonsuojeluyhdistys Tapiola Pohjois-Savo – Kainuu ry, C-674/17.

De asemenea, au fost încălcate dispozițiile legale care garantează aflarea adevărului, întrucât situația de fapt reținută nu reflectă realitatea, fiind stabilită cu ignorarea următoarelor împrejurări factuale: gospodăria în preajma căruia a fost capturat lupul se află la poalele pădurii, într-o zonă sălbatică, adică exact în mediul natural al lupului, nefiind îngrădită; lupul nu era agresiv, fiind momit decu mâncare pentru a fi capturat, aspect incompatibil cu caracterul pretins agresiv al acestuia; susținerea că lupul ar fi atacat animalele familiei Popesu este contrazisă chiar de declarațiile existente la dosar, precum și de împrejurarea că apariția acestuia în gospodărie nu a fost reclamată inițial ca o sesizare, ci ca o știre; nu a fost stabilit cu exactitate locul în care a fost capturat/ridicat animalul, având în vedere că există indicii că ridicarea s-a făcut la o distanță considerabilă de gospodărie, animalul deplasându-se câteva sute de metri după ce a fost împușcat.

Prin sentința nr. 100/13.12.2024, Judecătoria A a respins plângerea formulată de către International Wolf Center, reținând că în mod corect, soluția Parchetului s-a raportat la termenul de natură în sensul de mediu natural, cum este definit la art. 4 din OUG nr 57/2007 ca act de transpunere și nu la definițiile din Directiva Habitate care nu au o aplicabilitate directă. Instanța a arătat că este evident că un animal din categoria celor strict protejate, dar care este unul

periculos nu beneficiază de o protecție absolută, în afara mediului său obișnuit, existând o distincție categorică între natură și localitate, chiar dacă acesta din urmă constituie o zonă cu copaci, iarbă.

Împotriva acestei sentințe, apelanta International Wolf Center a formulat apel, criticând soluția ca fiind nelegală și netemeinică, fiind contrar dreptului Uniunii Europene, respectiv, Directiva nr. 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică, jurisprudența C.J.U.E., făcând referire și la Hotărârea CJUE din 10.10.2019, în cauza C-674/17. Prin cererea de apel, International Wolf Center a solicitat instanței de apel sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene cu o trimitere preliminară care să privească interpretarea art. 16 alin. 1 cu trimitere la art. 12 alin 1 din Directiva nr. 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică.

Cerința

2. **În calitate de apelant dezvoltăți argumentele în susținerea cererii de apel și a solicitării de sesizare a C.J.U.E cu cererea de trimitere preliminară în interpretarea art. 16 alin. 1 cu trimitere la art. 12 alin 1 din Directiva nr. 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică.**

Dreptul aplicabil

Directiva nr. 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică

Articolul 1 „Definiții”: În sensul prezentei directive:[...]

- (b) **habitate naturale** înseamnă areale terestre sau acvatice care se disting prin anumite caracteristici geografice, abiotice și biotice naturale sau seminaturale; [...]
- (f) **habitatul unei specii** înseamnă mediul descris de factori abiotici și biotici specifici, în care se regăsește o specie la orice stadiu al ciclului său biologic; [...]
- (k) sit de importanță comunitară [...]

Pentru speciile de faună cu arii mari de extindere, siturile de importanță comunitară corespund acelor teritorii din aria de extindere a respectivelor specii care prezintă elementele fizice sau biologice esențiale pentru viața și reproducerea lor;[...]

Articolul 2:

„(1) Obiectul prezentei directive este să contribuie la menținerea biodiversității prin conservarea habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatică de pe teritoriul statelor membre în care se aplică tratatul.

(2) În temeiul prezentei directive, se adoptă măsuri de menținere sau readucere la un stadiu corespunzător de conservare a habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatică de importanță comunitară.

(3) Măsurile adoptate în temeiul prezentei directive trebuie să țină seama de condițiile economice, sociale și culturale, precum și de caracteristicile regionale și locale.”

Articolul 4:

Alin. 1 „Pe baza criteriilor stabilite în anexa III (Etapa 1) și a informațiilor științifice pertinente, fiecare stat membru propune o listă de situri de pe teritoriul său, indicând, pentru fiecare dintre ele, tipurile de habitate naturale din anexa I și speciile indigene din anexa II adăpostite de respectivul sit. Pentru speciile de faună cu arii mari de extindere, siturile corespund acelor teritorii din aria de extindere a respectivelor specii care prezintă elementele fizice sau biologice esențiale pentru viața și reproducerea lor. [...]”

Articolul 12 alineatul (1):

„Statele membre iau măsurile necesare pentru a institui un sistem de protecție riguroasă a speciilor de animale enumerate în anexa IV litera (a) în aria lor de extindere, interzicând:

- (a) orice formă de capturare sau ucidere deliberată a specimenelor din aceste specii în natură;
- (b) perturbarea deliberată a speciilor respective, în special în timpul perioadei de reproducere, cuibărire, hibernare și migrare;
- (c) distrugerea deliberată sau culegerea ouălor din natură;
- (d) deteriorarea sau distrugerea ariilor de reproducere sau de odihnă.

(4) Statele membre instituie un sistem de control al capturii și uciderii accidentale a animalelor din speciile enumerate în anexa IV litera (a). Pe baza informațiilor astfel obținute, statele membre iau măsuri suplimentare de cercetare sau de conservare, pentru a se asigura că uciderile sau capturile accidentale nu au un impact negativ foarte puternic asupra speciilor respective.

Articolul 16 alineatul (1):

„Statele membre pot deroga de la dispozițiile articolelor 12, 13, 14 și 15 literele (a) și (b), cu condiția ca derogarea să nu afecteze negativ menținerea populațiilor din speciile respective la un stadiu corespunzător de conservare în aria lor de extindere naturală și în măsura în care nu există o alternativă satisfăcătoare la derogare, în următoarele scopuri:

- (a) pentru a proteja fauna și flora sălbatică și pentru a conserva habitatele naturale;
- (b) pentru a evita daunele grave asupra recoltelor, efectivelor de animale, pădurilor, exploatațiilor piscicole, apelor și altor forme de proprietate;
- (c) în folosul sănătății și siguranței publice sau pentru alte motive cruciale de interes public major, inclusiv din rațiuni de ordin social sau economic și în situații care ar avea efecte benefice de importanță majoră asupra mediului;

(...)

(e) pentru a permite, în condiții de strictă supraveghere, după criterii selective și la un nivel limitat, prelevarea sau deținerea de anumite specimene din speciile enumerate în anexa IV, în număr limitat, stabilit de autoritățile naționale competente.”

(...)

Printre speciile de animale „de importanță comunitară care au nevoie de protecție strictă”, a căror listă este prevăzută la litera (a) din anexa IV la această directivă (denumite în continuare „speciile de animale protejate”), figurează „canis lupus [lup].

Jurisprudența CJUE

Hotărârea Curții (Camera a doua) din 10 octombrie 2019. Procedură inițiată de Luonnonsuojeluyhdistys Tapiola Pohjois-Savo – Kainuu ry. Cerere de decizie preliminară formulată de Korkein hallinto-oikeus. Trimitere preliminară – Conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică – Directiva 92/43/CEE – Articolul 12 alineatul (1) – Sistem de protecție riguroasă a speciilor de animale – Anexa IV – Canis lupus (lupul) – Articolul 16 alineatul (1) litera (e) – Derogare care permite prelevarea anumitor specimene, în număr limitat – Vânătoare în scopul gestionării – Evaluare a stadiului de conservare a populațiilor speciei vizate C-674/17
<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?mode=req&pageIndex=1&docid=218935&part=1&doclang=RO&text=&dir=&occ=first&cid=22305539>

Drept Intern

OUN nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice

Având în vedere necesitatea și urgența compatibilizării depline a legislației naționale cu cea a Uniunii Europene în domeniul protecției naturii și ținând cont de faptul că prevederile Directivei 79/409/CEE privind conservarea păsărilor sălbatice și ale Directivei 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatică trebuie transpuse în legislația națională, (...)

trebuie creat cadrul instituțional și sancțiunile pentru încălcarea prevederilor conținute în acestea.

Având în vedere că potrivit angajamentelor asumate de România prin documentul de poziție complementar - capitolul 22 "Mediu", pentru domeniul "protecția naturii" nu există perioade de tranziție, transpunerea și implementarea prevederilor comunitare trebuind să fie depline la data aderării,

luând în considerare faptul că statelor membre le sunt aplicate sancțiuni în cazul transpunerii incomplete sau al implementării neconforme a prevederilor comunitare,

Art. 33 (1) Pentru speciile de plante și animale sălbatice terestre, acvatice și subterane, prevăzute în anexele nr. 4A și 4B, cu excepția speciilor de păsări, și care trăiesc atât în ariile naturale protejate, cât și în afara lor, sunt interzise:

- a) orice formă de recoltare, capturare, ucidere, distrugere sau vătămare a exemplarelor aflate în mediul lor natural, în oricare dintre stadiile ciclului lor biologic;
- b) perturbarea intenționată în cursul perioadei de reproducere, de creștere, de hibernare și de migrație; (...)
- f) deținerea, transportul, vânzarea sau schimburile în orice scop, precum și oferirea spre schimb sau vânzare a exemplarelor luate din natură, în oricare dintre stadiile ciclului lor biologic.

Art. 38

(1) Prin excepție de la prevederile art. 33 [alin. \(1\)](#) - (4) și ale art. 37 [alin. \(1\)](#), autoritatea publică centrală pentru protecția mediului stabilește, anual și ori de câte ori este nevoie, derogări, cu condiția să nu existe o alternativă acceptabilă, iar măsurile derogatorii să nu fie în detrimentul menținerii populațiilor speciilor respective într-o stare de conservare favorabilă în arealul lor natural și numai în următoarele situații:

....

- b) pentru prevenirea producerii unor daune importante, în special asupra culturilor agricole, animalelor domestice, pădurilor, pescăriilor și apelor, iar, în cazul speciilor de animale, altele decât păsările, și pentru prevenirea producerii unor daune importante asupra altor bunuri;
- c) în interesul sănătății și securității publice, iar, în cazul speciilor de animale, altele decât păsările, și pentru alte rațiuni de interes public major, inclusiv de natură socială sau economică, și pentru consecințe benefice de importanță majoră pentru mediu;

(2) Derogările se stabilesc prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului și pădurilor, cu avizul Academiei Române.

(2¹) Prin excepție de la prevederile [alin. \(2\)](#), pentru stabilirea derogărilor care privesc toate speciile de păsări, precum și speciile de mamifere prevăzute în anexele [nr. 4A](#) și [4B](#), este necesar și avizul conform al autorității publice centrale pentru protecția mediului și pădurilor.

(2²) Procedura de stabilire a derogărilor se aprobă prin ordin al autorității publice centrale pentru protecția mediului și pădurilor.

(2³) Derogările prevăzute la [alin. \(2¹\)](#) specifică următoarele: 25/11/2008 - alineatul a fost introdus prin Ordonanță de urgență [154/2008](#).

- a) speciile care fac obiectul derogărilor;
- b) mijloacele, sistemele sau metodele autorizate pentru capturare sau sacrificare;
- c) condițiile de risc și circumstanțele de timp și spațiu sub rezerva cărora pot fi acordate astfel de derogări;

d) autoritatea împuternicită să declare că sunt îndeplinite condițiile impuse și să decidă mijloacele, sistemele sau metodele care pot fi utilizate, în ce limite și de către cine;

e) controalele care trebuie efectuate. (...)

Art. 52.

Constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă săvârșirea următoarelor fapte:

d) nerespectarea prevederilor art. 33 [alin. \(1\)](#) și [\(2\)](#);

ANEXA Nr. 4A Derogări

Specii de interes comunitar/Specii de animale și de plante care necesită o protecție strictă

Canis lupus (Lup)

Instanța

1. Situația de fapt

La data de 06.11.2023, în jurul orei 19.00, angajații Asociației Protecția Animalelor (APA), împreună cu medicul veterinar CTP, angajat al SC Vet S.R.L., s-au deplasat în Satul B, situate la câțiva kilometri de limita sitului Bucegi, cu intenția de a captura și reloca un exemplar din specia lup (canis lupus), care ar fi frecventat de câteva zile gospodăria unui localnic, jucându-se și hrănindu-se împreună cu câinii familiei acestuia.

Lupul a fost împușcat cu medicamente veterinare stupefiante și psihotrope, fiind ulterior urmărit și ridicat de la sol. Animalul din specia canis lupus astfel capturat a fost ridicat de coadă și de pielea cefei, transportat până la o mașină ce nu se afla în imediata apropiere, introdus într-o cușcă de transport câini. Ulterior punerii lupului tranchilizat în cușcă, angajații APA au coordonat transportarea acestuia la Rezervația de urși din Orașul X, unde există și un țarc de lupi salvați din grădini zoologice neconforme. Pe drum, lupul a reușit să rupă cușca în care era pus și, profitând de condițiile improprii în care era transportat, respectiv într-o mașină deschisă, a fugit, ascunzându-se în pădurile din zonă.

Prin plângerea penală adresată de către International Wolf Center (organizație non guvernamentală specializată în domeniu) Parchetului de pe lângă Judecătoria A se arată că întrucât specia lup este inclusă în Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică, respective în Anexa nr. 4A din O.U.G. nr. 57/2007, prin modalitatea în care animalul protejat a fost capturat și transportat s-au săvârșit infracțiunile de prevăzute de art. 52 alin. 1 lit. d) raportat la art. 33 alin. 1 lit. a) și f) din O.U.G. nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice.

Astfel, capturarea și transportul lupului se fac numai cu avizul autorității publice centrale pentru protecția mediului – Ministerul Mediului, dacă sunt îndeplinite condițiile derogatorii prevăzute de art. 38 alin. 1 lit. a)-e) din O.U.G. nr. 57/2007 respectiv de art. 21, art. 22 și de art. 23 din O.U.G. nr. 57/2007. Or, acest aviz nu a fost obținut de persoanele implicate, iar persoanele suspecte au încălcat atât dispozițiile de drept intern, cât și cele ale Directivei Habitate vizând protecția strictă a animalelor de importanță comunitară. Prin modul în care în data de 6.11.2023 a fost capturat animalul protejat s-au încălcat normele de protecție a animalelor prevăzute în Anexa I, Cap. III, pct. 1.8 lit. d) din O.U.G. nr. 57/2007, iar cu ocazia transportului animalului protejat au fost nesocotite dispozițiile din Anexa nr. I, Cap. I, pct. 2 lit. a) din Regulamentul CE nr. 1/2005 privind protecția animalelor în timpul transportului.

Prin ordonanța nr. 13/P/2023 din data de 21.07.2024, Parchetul de pe lângă Judecătoria A a dispus clasarea cauzei cu privire la săvârșirea infracțiunilor de prevăzute de art. 52 alin. 1 lit. d) raportat la art. 33 alin. 1 lit. a) și f) din O.U.G. nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice. În motivarea soluției de clasare, s-a reținut, în esență, că nu este întrunit conținutul constitutiv al infracțiunilor reclamate, având în vedere că din analiza probelor administrate în cauză a rezultat că la

momentul capturării lupului, acesta se afla în zona gospodăriei familiei Popescu, din satul B, adică într-o comunitate de persoane, iar nu în mediul lui natural, care presupune locul unde se naște și trăiește acesta în mod natural. De asemenea, acesta nu a fost luat din natură, ci a fost găsit în interiorul unei localități, persoanele implicate în acțiunea de capturare acționând, așadar, în mod legitim, pentru siguranța publică și prevenirea producerii unor eventuale daune.

Împotriva acestei soluții, International Wolf Center a formulat plângere la Procurorul ierarhic superior. Soluția de clasare se bazează pe o interpretare și aplicare neconforme a dispozițiilor Art. 52 din OUG nr 57/2007 prin raportare la dispozițiile art. 16 ale Directivei nr. 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică, care nu operează cu distincția care a stat la baza soluției de clasare pentru un animal care beneficiază de protecția strictă, anume, dacă acesta se află în mediul său natural sau prezența sa e semnalată în comunitatea de persoane

Prin Ordonanța Prim Procurorului Parchetului de pe lângă Judecătoria A, din 21.08.2024, plângerea formulată de International Wolf Center împotriva Ordonanței nr 13/21.07.2024 a fost respinsă, cu motivarea că soluția procurorului de caz este legală și temeinică.

Împotriva acestor soluții, în baza art. 340 C.p.p, International Wolf Center a formulat plângere arătând că interpretarea procurorului de caz, în sensul că mediul natural nu ar include și comunitățile de oameni este eronată, mai ales că în cazul comunei A peisajul natural este dominant, iar comunitățile umane sunt ele însele intruzive în mediul natural. În mod greșit procurorul a apreciat că termenul natură se traduce prin mediu natural, cum este definit la art. 4 din ordonanță și că ar exista o distincție categorică între natură și localitate, chiar dacă acesta din urmă constituie o zonă cu copaci, iarbă, etc, interpretare care este contrară dispozițiilor din Directiva nr. 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică, respectiv Hotărârii CJUE din 10 octombrie 2019, Luonnonsuojeluyhdistys Tapiola Pohjois-Savo – Kainuu ry, C-674/17.

De asemenea, au fost încălcate dispozițiile legale care garantează aflarea adevărului, întrucât situația de fapt reținută nu reflectă realitatea, fiind stabilită cu ignorarea următoarelor împrejurări factuale: gospodăria în preajma căruia a fost capturat lupul se află la poalele pădurii, într-o zonă sălbatică, adică exact în mediul natural al lupului, nefiind îngrădită; lupul nu era agresiv, fiind momit decu mâncare pentru a fi capturat, aspect incompatibil cu caracterul pretins agresiv al acestuia; susținerea că lupul ar fi atacat animalele familiei Popesu este contrazisă chiar de declarațiile existente la dosar, precum și de împrejurarea că apariția acestuia în gospodărie nu a fost reclamată inițial ca o sesizare, ci ca o știre; nu a fost stabilit cu exactitate locul în care a fost capturat/ridicat animalul, având în vedere că există indicii că ridicarea s-a făcut la o distanță considerabilă de gospodărie, animalul deplasându-se câteva sute de metri după ce a fost împușcat.

2. Cerința

În calitate de primă instanță, soluționați această plângere cu luarea în considerare a argumentelor privind Directiva nr. 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică, respectiv a

Dreptul aplicabil

Directiva nr. 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică

Articolul 1 „Definiții”: În sensul prezentei directive:[...]

(b) **habitate naturale** înseamnă areale terestre sau acvatice care se disting prin anumite caracteristici geografice, abiotice și biotice naturale sau seminaturale; [...]

(f) **habitatul unei specii** înseamnă mediul descris de factori abiotici și biotici specifici, în care se regăsește o specie la orice stadiu al ciclului său biologic; [...]

(k) sit de importanță comunitară [...]

Pentru speciile de faună cu arii mari de extindere, siturile de importanță comunitară corespund acelor teritorii din aria de extindere a respectivelor specii care prezintă elementele fizice sau biologice esențiale pentru viața și reproducerea lor;[...]

Articolul 2:

„(1) Obiectul prezentei directive este să contribuie la menținerea biodiversității prin conservarea habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatică de pe teritoriul statelor membre în care se aplică tratatul.

(2) În temeiul prezentei directive, se adoptă măsuri de menținere sau readucere la un stadiu corespunzător de conservare a habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatică de importanță comunitară.

(3) Măsurile adoptate în temeiul prezentei directive trebuie să țină seama de condițiile economice, sociale și culturale, precum și de caracteristicile regionale și locale.”

Articolul 4:

Alin. 1 „Pe baza criteriilor stabilite în anexa III (Etapa 1) și a informațiilor științifice pertinente, fiecare stat membru propune o listă de situri de pe teritoriul său, indicând, pentru fiecare dintre ele, tipurile de habitate naturale din anexa I și speciile indigene din anexa II adăpostite de respectivul sit. Pentru speciile de faună cu arii mari de extindere, siturile corespund acelor teritorii din aria de extindere a respectivelor specii care prezintă elementele fizice sau biologice esențiale pentru viața și reproducerea lor. [...]

Articolul 12 alineatul (1):

„Statele membre iau măsurile necesare pentru a institui un sistem de protecție riguroasă a speciilor de animale enumerate în anexa IV litera (a) în aria lor de extindere, interzicând:

(a) orice formă de capturare sau ucidere deliberată a specimenelor din aceste specii în natură;

- (b) perturbarea deliberată a speciilor respective, în special în timpul perioadei de reproducere, cuibărire, hibernare și migrare;
- (c) distrugerea deliberată sau culegerea ouălor din natură;
- (d) deteriorarea sau distrugerea ariilor de reproducere sau de odihnă.

(4) Statele membre instituie un sistem de control al capturii și uciderii accidentale a animalelor din speciile enumerate în anexa IV litera (a). Pe baza informațiilor astfel obținute, statele membre iau măsuri suplimentare de cercetare sau de conservare, pentru a se asigura că uciderile sau capturile accidentale nu au un impact negativ foarte puternic asupra speciilor respective.

Articolul 16 alineatul (1):

„Statele membre pot deroga de la dispozițiile articolelor 12, 13, 14 și 15 literele (a) și (b), cu condiția ca derogarea să nu afecteze negativ menținerea populațiilor din speciile respective la un stadiu corespunzător de conservare în aria lor de extindere naturală și în măsura în care nu există o alternativă satisfăcătoare la derogare, în următoarele scopuri:

- (a) pentru a proteja fauna și flora sălbatică și pentru a conserva habitatele naturale;
- (b) pentru a evita daunele grave asupra recoltelor, efectivelor de animale, pădurilor, exploatațiilor piscicole, apelor și altor forme de proprietate;
- (c) în folosul sănătății și siguranței publice sau pentru alte motive cruciale de interes public major, inclusiv din rațiuni de ordin social sau economic și în situații care ar avea efecte benefice de importanță majoră asupra mediului;
- (...)
- (e) pentru a permite, în condiții de strictă supraveghere, după criterii selective și la un nivel limitat, prelevarea sau deținerea de anumite specimene din speciile enumerate în anexa IV, în număr limitat, stabilit de autoritățile naționale competente.”

(...)

Printre speciile de animale „de importanță comunitară care au nevoie de protecție strictă”, a căror listă este prevăzută la litera (a) din anexa IV la această directivă (denumite în continuare „speciile de animale protejate”), figurează „canis lupus [lup].

Jurisprudența CJUE

Hotărârea Curții (Camera a doua) din 10 octombrie 2019. Procedură inițiată de Luonnonsuojeluyhdistys Tapiola Pohjois-Savo – Kainuu ry. Cerere de decizie preliminară formulată de Korkein hallinto-oikeus. Trimitere preliminară – Conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică – Directiva 92/43/CEE – Articolul 12 alineatul (1) – Sistem de protecție riguroasă a speciilor de animale – Anexa IV – Canis lupus (lupul) – Articolul 16 alineatul (1) litera (e) – Derogare care permite prelevarea anumitor specimene, în număr limitat –

Vânătoare în scopul gestionării – Evaluare a stadiului de conservare a populațiilor speciei vizate C-674/17

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?mode=req&pageIndex=1&docid=218935&part=1&doclang=RO&text=&dir=&occ=first&cid=22305539>

Drept Intern

OUN nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice

Având în vedere necesitatea și urgența compatibilizării depline a legislației naționale cu cea a Uniunii Europene în domeniul protecției naturii și ținând cont de faptul că prevederile Directivei 79/409/CEE privind conservarea păsărilor sălbatice și ale Directivei 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatice trebuie transpuse în legislația națională, (...)

trebuie creat cadrul instituțional și sancțiunile pentru încălcarea prevederilor conținute în acestea.

Având în vedere că potrivit angajamentelor asumate de România prin documentul de poziție complementar - capitolul 22 "Mediu", pentru domeniul "protecția naturii" nu există perioade de tranziție, transpunerea și implementarea prevederilor comunitare trebuind să fie depline la data aderării,

luând în considerare faptul că statelor membre le sunt aplicate sancțiuni în cazul transpunerii incomplete sau al implementării neconforme a prevederilor comunitare,

Art. 33 (1) Pentru speciile de plante și animale sălbatice terestre, acvatice și subterane, prevăzute în anexele nr. 4A și 4B, cu excepția speciilor de păsări, și care trăiesc atât în ariile naturale protejate, cât și în afara lor, sunt interzise:

- a) orice formă de recoltare, capturare, ucidere, distrugere sau vătămare a exemplarelor aflate în mediul lor natural, în oricare dintre stadiile ciclului lor biologic;
- b) perturbarea intenționată în cursul perioadei de reproducere, de creștere, de hibernare și de migrație; (...)
- f) deținerea, transportul, vânzarea sau schimburile în orice scop, precum și oferirea spre schimb sau vânzare a exemplarelor luate din natură, în oricare dintre stadiile ciclului lor biologic.

Art. 38

(1) Prin excepție de la prevederile art. 33 [alin. \(1\)](#) - [\(4\)](#) și ale art. 37 [alin. \(1\)](#), autoritatea publică centrală pentru protecția mediului stabilește, anual și ori de câte ori este nevoie, derogări, cu condiția să nu existe o alternativă acceptabilă, iar măsurile derogatorii să nu fie în detrimentul menținerii populațiilor speciilor respective într-o stare de conservare favorabilă în arealul lor natural și numai în următoarele situații:

....

b) pentru prevenirea producerii unor daune importante, în special asupra culturilor agricole, animalelor domestice, pădurilor, pescăriilor și apelor, iar, în cazul speciilor de animale, altele decât păsările, și pentru prevenirea producerii unor daune importante asupra altor bunuri;

c) în interesul sănătății și securității publice, iar, în cazul speciilor de animale, altele decât păsările, și pentru alte rațiuni de interes public major, inclusiv de natură socială sau economică, și pentru consecințe benefice de importanță majoră pentru mediu;

(2) Derogările se stabilesc prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului și pădurilor, cu avizul Academiei Române.

(2¹) Prin excepție de la prevederile [alin. \(2\)](#), pentru stabilirea derogărilor care privesc toate speciile de păsări, precum și speciile de mamifere prevăzute în anexele [nr. 4A](#) și [4B](#), este necesar și avizul conform al autorității publice centrale pentru protecția mediului și pădurilor.

(2²) Procedura de stabilire a derogărilor se aprobă prin ordin al autorității publice centrale pentru protecția mediului și pădurilor.

(2³) Derogările prevăzute la [alin. \(2¹\)](#) specifică următoarele: 25/11/2008 - alineatul a fost introdus prin Ordonanță de urgență [154/2008](#).

a) speciile care fac obiectul derogărilor;

b) mijloacele, sistemele sau metodele autorizate pentru capturare sau sacrificare;

c) condițiile de risc și circumstanțele de timp și spațiu sub rezerva cărora pot fi acordate astfel de derogări;

d) autoritatea împuternicită să declare că sunt îndeplinite condițiile impuse și să decidă mijloacele, sistemele sau metodele care pot fi utilizate, în ce limite și de către cine;

e) controalele care trebuie efectuate. (...)

Art. 52.

Constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă săvârșirea următoarelor fapte:

d) nerespectarea prevederilor art. 33 [alin. \(1\)](#) și [\(2\)](#);

ANEXA Nr. 4A Derogări

Specii de interes comunitar/Specii de animale și de plante care necesită o protecție strictă

Canis lupus (Lup)

Procurori

1. Situația de fapt

La data de 06.11.2023, în jurul orei 19.00, angajații Asociației Protecția Animalelor (APA), împreună cu medicul veterinar CTP, angajat al SC Vet S.R.L., s-au deplasat în Satul B, situat la câțiva kilometri de limita sitului Bucegi, cu intenția de a captura și reloca un exemplar din specia lup (canis lupus), care ar fi frecventat de câteva zile gospodăria unui localnic, jucându-se și hrănindu-se împreună cu câinii familiei acestuia.

Lupul a fost împușcat cu medicamente veterinare stupefiante și psihotrope, fiind ulterior urmărit și ridicat de la sol. Animalul din specia canis lupus astfel capturat a fost ridicat de coadă și de pielea cefei, transportat până la o mașină ce nu se afla în imediata apropiere, introdus într-o cușcă de transport câini. Ulterior punerii lupului tranchilizat în cușcă, angajații APA au coordonat transportarea acestuia la Rezervația de urși din Orașul X, unde există și un țarc de lupi salvați din grădini zoologice neconforme. Pe drum, lupul a reușit să rupă cușca în care era pus și, profitând de condițiile improprii în care era transportat, respectiv într-o mașină deschisă, a fugit, ascunzându-se în pădurile din zonă.

Prin plângerea penală adresată de către International Wolf Center (organizație non guvernamentală specializată în domeniu) Parchetului de pe lângă Judecătoria A se arată că întrucât specia lup este inclusă în Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică, respective în Anexa nr. 4A din O.U.G. nr. 57/2007, prin modalitatea în care animalul protejat a fost capturat și transportat s-au săvârșit infracțiunile de prevăzute de art. 52 alin. 1 lit. d) raportat la art. 33 alin. 1 lit. a) și f) din O.U.G. nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice.

Astfel, capturarea și transportul lupului se fac numai cu avizul autorității publice centrale pentru protecția mediului – Ministerul Mediului, dacă sunt îndeplinite condițiile derogatorii prevăzute de art. 38 alin. 1 lit. a)-e) din O.U.G. nr. 57/2007 respectiv de art. 21, art. 22 și de art. 23 din O.U.G. nr. 57/2007. Or, acest aviz nu a fost obținut de persoanele implicate, iar persoanele suspecte au încălcat atât dispozițiile de drept intern, cât și cele ale Directivei Habitate vizând protecția strictă a animalelor de importanță comunitară. Prin modul în care în data de 6.11.2023 a fost capturat animalul protejat s-au încălcat normele de protecție a animalelor prevăzute în Anexa I, Cap. III, pct. 1.8 lit. d) din O.U.G. nr. 57/2007, iar cu ocazia transportului animalului protejat au fost nesocotite dispozițiile din Anexa nr. I, Cap. I, pct. 2 lit. a) din Regulamentul CE nr. 1/2005 privind protecția animalelor în timpul transportului.

Prin ordonanța nr. 13/P/2023 din data de 21.07.2024, Parchetul de pe lângă Judecătoria A a dispus clasarea cauzei cu privire la săvârșirea infracțiunilor de prevăzute de art. 52 alin. 1 lit. d) raportat la art. 33 alin. 1 lit. a) și f) din O.U.G. nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice. În motivarea soluției de clasare, s-a reținut, în esență, că nu este întrunit conținutul constitutiv al infracțiunilor reclamate, având în vedere că din analiza probelor administrate în cauză a rezultat că la

momentul capturării lupului, acesta se afla în zona gospodăriei familiei Popescu, din satul B, adică într-o comunitate de persoane, iar nu în mediul lui natural, care presupune locul unde se naște și trăiește acesta în mod natural. De asemenea, acesta nu a fost luat din natură, ci a fost găsit în interiorul unei localități, persoanele implicate în acțiunea de capturare acționând, așadar, în mod legitim, pentru siguranța publică și prevenirea producerii unor eventuale daune.

Împotriva acestei soluții, International Wolf Center a formulat plângere la Procurorul ierarhic superior. Soluția de clasare se bazează pe o interpretare și aplicare neconforme a dispozițiilor Art. 52 din OUG nr 57/2007 prin raportare la dispozițiile art. 16 ale Directivei nr. 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică, care nu operează cu distincția care a stat la baza soluției de clasare pentru un animal care beneficiază de protecția strictă, anume, dacă acesta se află în mediul său natural sau prezența sa e semnalată în comunitatea de persoane. În susținerea plângerii, se invocă jurisprudența C.J.U.E cu privire la **Directiva nr. 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică, respectiv Hotărârea CJUE din 10 octombrie 2019, Luonnonsuojeluyhdistys Tapiola Pohjois-Savo – Kainu ry, C-674/17.**

2. Cerința

Soluționați această plângere cu luarea în considerare a argumentelor invocate privind Directiva nr. 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică, respectiv a Hotărârii C.J.U.E. din 10.10.2019, C-674/17.

Dreptul aplicabil

Directiva nr. 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică

Articolul 1 „Definiții”: În sensul prezentei directive:[...]

(b) **habitate naturale** înseamnă areale terestre sau acvatice care se disting prin anumite caracteristici geografice, abiotice și biotice naturale sau seminaturale; [...]

(f) **habitatul unei specii** înseamnă mediul descris de factori abiotici și biotici specifici, în care se regăsește o specie la orice stadiu al ciclului său biologic; [...]

(k) sit de importanță comunitară [...]

Pentru speciile de faună cu arii mari de extindere, siturile de importanță comunitară corespund acelor teritorii din aria de extindere a respectivelor specii care prezintă elementele fizice sau biologice esențiale pentru viața și reproducerea lor;[...]

Articolul 2:

„(1) Obiectul prezentei directive este să contribuie la menținerea biodiversității prin conservarea habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatică de pe teritoriul statelor membre în care se aplică tratatul.

(2) În temeiul prezentei directive, se adoptă măsuri de menținere sau readucere la un stadiu corespunzător de conservare a habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatică de importanță comunitară.

(3) Măsurile adoptate în temeiul prezentei directive trebuie să țină seama de condițiile economice, sociale și culturale, precum și de caracteristicile regionale și locale.”

Articolul 4:

Alin. 1 „Pe baza criteriilor stabilite în anexa III (Etapa 1) și a informațiilor științifice pertinente, fiecare stat membru propune o listă de situri de pe teritoriul său, indicând, pentru fiecare dintre ele, tipurile de habitate naturale din anexa I și speciile indigene din anexa II adăpostite de respectivul sit. Pentru speciile de faună cu arii mari de extindere, siturile corespund acelor teritorii din aria de extindere a respectivelor specii care prezintă elementele fizice sau biologice esențiale pentru viața și reproducerea lor. [...]”

Articolul 12 alineatul (1):

„Statele membre iau măsurile necesare pentru a institui un sistem de protecție riguroasă a speciilor de animale enumerate în anexa IV litera (a) în aria lor de extindere, interzicând:

- (a) orice formă de capturare sau ucidere deliberată a specimenelor din aceste specii în natură;
- (b) perturbarea deliberată a speciilor respective, în special în timpul perioadei de reproducere, cuibărire, hibernare și migrare;
- (c) distrugerea deliberată sau culegerea ouălor din natură;
- (d) deteriorarea sau distrugerea ariilor de reproducere sau de odihnă.

(4) Statele membre instituie un sistem de control al capturii și uciderii accidentale a animalelor din speciile enumerate în anexa IV litera (a). Pe baza informațiilor astfel obținute, statele membre iau măsuri suplimentare de cercetare sau de conservare, pentru a se asigura că uciderile sau capturile accidentale nu au un impact negativ foarte puternic asupra speciilor respective.

Articolul 16 alineatul (1):

„Statele membre pot deroga de la dispozițiile articolelor 12, 13, 14 și 15 literele (a) și (b), cu condiția ca derogarea să nu afecteze negativ menținerea populațiilor din speciile respective la un stadiu corespunzător de conservare în aria lor de extindere naturală și în măsura în care nu există o alternativă satisfăcătoare la derogare, în următoarele scopuri:

- (a) pentru a proteja fauna și flora sălbatică și pentru a conserva habitatele naturale;
- (b) pentru a evita daunele grave asupra recoltelor, efectivelor de animale, pădurilor, exploatațiilor piscicole, apelor și altor forme de proprietate;
- (c) în folosul sănătății și siguranței publice sau pentru alte motive cruciale de interes public major, inclusiv din rațiuni de ordin social sau economic și în situații care ar avea efecte benefice de importanță majoră asupra mediului;

(...)

(e) pentru a permite, în condiții de strictă supraveghere, după criterii selective și la un nivel limitat, prelevarea sau deținerea de anumite specimene din speciile enumerate în anexa IV, în număr limitat, stabilit de autoritățile naționale competente.”

(...)

Printre speciile de animale „de importanță comunitară care au nevoie de protecție strictă”, a căror listă este prevăzută la litera (a) din anexa IV la această directivă (denumite în continuare „speciile de animale protejate”), figurează „canis lupus [lup].

Jurisprudența CJUE

Hotărârea Curții (Camera a doua) din 10 octombrie 2019. Procedură inițiată de Luonnonsuojeluyhdistys Tapiola Pohjois-Savo – Kainuu ry. Cerere de decizie preliminară formulată de Korkein hallinto-oikeus. Trimitere preliminară – Conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică – Directiva 92/43/CEE – Articolul 12 alineatul (1) – Sistem de protecție riguroasă a speciilor de animale – Anexa IV – Canis lupus (lupul) – Articolul 16 alineatul (1) litera (e) – Derogare care permite prelevarea anumitor specimene, în număr limitat – Vânătoare în scopul gestionării – Evaluare a stadiului de conservare a populațiilor speciei vizate

C-674/17

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?mode=req&pageIndex=1&docid=218935&part=1&doclang=RO&text=&dir=&occ=first&cid=22305539>

Drept Intern

OUN nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice

Având în vedere necesitatea și urgența compatibilizării depline a legislației naționale cu cea a Uniunii Europene în domeniul protecției naturii și ținând cont de faptul că prevederile Directivei 79/409/CEE privind conservarea păsărilor sălbatice și ale Directivei 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatică trebuie transpuse în legislația națională, (...)

trebuie creat cadrul instituțional și sancțiunile pentru încălcarea prevederilor conținute în acestea.

Având în vedere că potrivit angajamentelor asumate de România prin documentul de poziție complementar - capitolul 22 "Mediu", pentru domeniul "protecția naturii" nu există perioade de tranziție, transpunerea și implementarea prevederilor comunitare trebuind să fie depline la data aderării,

luând în considerare faptul că statelor membre le sunt aplicate sancțiuni în cazul transpunerii incomplete sau al implementării neconforme a prevederilor comunitare,

Art. 33 (1) Pentru speciile de plante și animale sălbatice terestre, acvatice și subterane, prevăzute în anexele nr. 4A și 4B, cu excepția speciilor de păsări, și care trăiesc atât în ariile naturale protejate, cât și în afara lor, sunt interzise:

- a) orice formă de recoltare, capturare, ucidere, distrugere sau vătămare a exemplarelor aflate în mediul lor natural, în oricare dintre stadiile ciclului lor biologic;
- b) perturbarea intenționată în cursul perioadei de reproducere, de creștere, de hibernare și de migrație; (...)
- f) deținerea, transportul, vânzarea sau schimburile în orice scop, precum și oferirea spre schimb sau vânzare a exemplarelor luate din natură, în oricare dintre stadiile ciclului lor biologic.

Art. 38

(1) Prin excepție de la prevederile art. 33 [alin. \(1\)](#) - (4) și ale art. 37 [alin. \(1\)](#), autoritatea publică centrală pentru protecția mediului stabilește, anual și ori de câte ori este nevoie, derogări, cu condiția să nu existe o alternativă acceptabilă, iar măsurile derogatorii să nu fie în detrimentul menținerii populațiilor speciilor respective într-o stare de conservare favorabilă în arealul lor natural și numai în următoarele situații:

....

- b) pentru prevenirea producerii unor daune importante, în special asupra culturilor agricole, animalelor domestice, pădurilor, pescăriilor și apelor, iar, în cazul speciilor de animale, altele decât păsările, și pentru prevenirea producerii unor daune importante asupra altor bunuri;
- c) în interesul sănătății și securității publice, iar, în cazul speciilor de animale, altele decât păsările, și pentru alte rațiuni de interes public major, inclusiv de natură socială sau economică, și pentru consecințe benefice de importanță majoră pentru mediu;

(2) Derogările se stabilesc prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului și pădurilor, cu avizul Academiei Române.

(2¹) Prin excepție de la prevederile [alin. \(2\)](#), pentru stabilirea derogărilor care privesc toate speciile de păsări, precum și speciile de mamifere prevăzute în anexele [nr. 4A](#) și [4B](#), este necesar și avizul conform al autorității publice centrale pentru protecția mediului și pădurilor.

(2²) Procedura de stabilire a derogărilor se aprobă prin ordin al autorității publice centrale pentru protecția mediului și pădurilor.

(2³) Derogările prevăzute la [alin. \(2¹\)](#) specifică următoarele: 25/11/2008 - alineatul a fost introdus prin Ordonanță de urgență [154/2008](#).

- a) speciile care fac obiectul derogărilor;
- b) mijloacele, sistemele sau metodele autorizate pentru capturare sau sacrificare;
- c) condițiile de risc și circumstanțele de timp și spațiu sub rezerva cărora pot fi acordate astfel de derogări;

d) autoritatea împuternicită să declare că sunt îndeplinite condițiile impuse și să decidă mijloacele, sistemele sau metodele care pot fi utilizate, în ce limite și de către cine;

e) controalele care trebuie efectuate. (...)

Art. 52.

Constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă săvârșirea următoarelor fapte:

d) nerespectarea prevederilor art. 33 [alin. \(1\)](#) și [\(2\)](#);

ANEXA Nr. 4A Derogări

Specii de interes comunitar/Specii de animale și de plante care necesită o protecție strictă

Canis lupus (Lup)

Instanta Apel

1. Situația de fapt

La data de 06.11.2023, în jurul orei 19.00, angajații Asociației Protecția Animalelor (APA), împreună cu medicul veterinar CTP, angajat al SC Vet S.R.L., s-au deplasat în Satul B, situate la câțiva kilometri de limita sitului Bucegi, cu intenția de a captura și reloca un exemplar din specia lup (canis lupus), care ar fi frecventat de câteva zile gospodăria unui localnic, jucându-se și hrănindu-se împreună cu câinii familiei acestuia.

Lupul a fost împușcat cu medicamente veterinare stupefiante și psihotrope, fiind ulterior urmărit și ridicat de la sol. Animalul din specia canis lupus astfel capturat a fost ridicat de coadă și de pielea cefei, transportat până la o mașină ce nu se afla în imediata apropiere, introdus într-o cușcă de transport câini. Ulterior punerii lupului tranchilizat în cușcă, angajații APA au coordonat transportarea acestuia la Rezervația de urși din Orașul X, unde există și un țarc de lupi salvați din grădini zoologice neconforme. Pe drum, lupul a reușit să rupă cușca în care era pus și, profitând de condițiile improprii în care era transportat, respectiv într-o mașină deschisă, a fugit, ascunzându-se în pădurile din zonă.

Prin plângerea penală adresată de către International Wolf Center (organizație non guvernamentală specializată în domeniu) Parchetului de pe lângă Judecătoria A se arată că întrucât specia lup este inclusă în Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică, respective în Anexa nr. 4A din O.U.G. nr. 57/2007, prin modalitatea în care animalul protejat a fost capturat și transportat s-au săvârșit infracțiunile de prevăzute de art. 52 alin. 1 lit. d) raportat la art. 33 alin. 1 lit. a) și f) din O.U.G. nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice.

Astfel, capturarea și transportul lupului se fac numai cu avizul autorității publice centrale pentru protecția mediului – Ministerul Mediului, dacă sunt îndeplinite condițiile derogatorii prevăzute de art. 38 alin. 1 lit. a)-e) din O.U.G. nr. 57/2007 respectiv de art. 21, art. 22 și de art. 23 din O.U.G. nr. 57/2007. Or, acest aviz nu a fost obținut de persoanele implicate, iar persoanele suspecte au încălcat atât dispozițiile de drept intern, cât și cele ale Directivei Habitate vizând protecția strictă a animalelor de importanță comunitară. Prin modul în care în data de 6.11.2023 a fost capturat animalul protejat s-au încălcat normele de protecție a animalelor prevăzute în Anexa I, Cap. III, pct. 1.8 lit. d) din O.U.G. nr. 57/2007, iar cu ocazia transportului animalului protejat au fost nesocotite dispozițiile din Anexa nr. I, Cap. I, pct. 2 lit. a) din Regulamentul CE nr. 1/2005 privind protecția animalelor în timpul transportului.

Prin ordonanța nr. 13/P/2023 din data de 21.07.2024, Parchetul de pe lângă Judecătoria A a dispus clasarea cauzei cu privire la săvârșirea infracțiunilor de prevăzute de art. 52 alin. 1 lit. d) raportat la art. 33 alin. 1 lit. a) și f) din O.U.G. nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice. În motivarea soluției de clasare, s-a reținut, în esență, că nu este întrunit conținutul constitutiv al infracțiunilor reclamate, având în vedere că din analiza probelor administrate în cauză a rezultat că la

momentul capturării lupului, acesta se afla în zona gospodăriei familiei Popescu, din satul B, adică într-o comunitate de persoane, iar nu în mediul lui natural, care presupune locul unde se naște și trăiește acesta în mod natural. De asemenea, acesta nu a fost luat din natură, ci a fost găsit în interiorul unei localități, persoanele implicate în acțiunea de capturare acționând, așadar, în mod legitim, pentru siguranța publică și prevenirea producerii unor eventuale daune.

Împotriva acestei soluții, International Wolf Center a formulat plângere la Procurorul ierarhic superior. Soluția de clasare se bazează pe o interpretare și aplicare neconformea dispozițiilor Art. 52 din OUG nr 57/2007 prin raportare la dispozițiile art. 16 ale Directivei nr. 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică, care nu operează cu distincția care a stat la baza soluției de clasare pentru un animal care beneficiază de protecția strictă, anume, dacă acesta se află în mediul său natural sau prezența sa e semnalată în comunitatea de persoane

Prin Ordonanța Prim Procurorului Parchetului de pe lângă Judecătoria A, din 21.08.2024, plângerea formulată de International Wolf Center împotriva Ordonanței nr 13/21.07.2024 a fost respinsă, cu motivarea că soluția procurorului de caz este legală și temeinică.

Împotriva acestor soluții, în baza art. 340 C.p.p, International Wolf Center a formulat plângere arătând că interpretarea procurorului de caz, în sensul că mediul natural nu ar include și comunitățile de oameni este eronată, mai ales că în cazul comunei A peisajul natural este dominant. În mod greșit procurorul a apreciat că termenul natură se traduce prin mediu natural, cum este definit la art. 4 din ordonanță și că ar exista o distincție categorică între natură și localitate, chiar dacă acesta din urmă constituie o zonă cu copaci, iarbă, etc, interpretare care este contrară dispozițiilor din Directiva nr. 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică, respectiv Hotărârea CJUE din 10 octombrie 2019, Luonnonsuojeluyhdistys Tapiola Pohjois-Savo – Kainuu ry, C-674/17.

De asemenea, au fost încălcate dispozițiile legale care garantează aflarea adevărului, întrucât situația de fapt reținută nu reflectă realitatea, fiind stabilită cu ignorarea următoarelor împrejurări factuale: gospodăria în preajma căruia a fost capturat lupul se află la poalele pădurii, într-o zonă sălbatică, adică exact în mediul natural al lupului, nefiind îngrădită; lupul nu era agresiv, fiind momit decu mâncare pentru a fi capturat, aspect incompatibil cu caracterul pretins agresiv al acestuia; susținerea că lupul ar fi atacat animalele familiei Popesu este contrazisă chiar de declarațiile existente la dosar, precum și de împrejurarea că apariția acestuia în gospodărie nu a fost reclamată inițial ca o sesizare, ci ca o știre; nu a fost stabilit cu exactitate locul în care a fost capturat/ridicat animalul, având în vedere că există indicii că ridicarea s-a făcut la o distanță considerabilă de gospodărie, animalul deplasându-se câteva sute de metri după ce a fost împușcat.

Prin sentința nr. 100/13.12.2024, Judecătoria A a respins plângerea formulată de către International Wolf Center, reținând că în mod corect, soluția Parchetului s-a raportat la termenul de natură în sensul de mediu natural, cum este definit la art. 4 din OUG nr 57/2007 ca act de transpunere și nu la definițiile din Directiva Habitate care nu au o aplicabilitate directă. Instanța a arătat că este evident că un animal din categoria celor strict protejate, dar care este unul

periculos nu beneficiază de o protecție absolută, în afara mediului său obișnuit, existând o distincție categorică între natură și localitate, chiar dacă acesta din urmă constituie o zonă cu copaci, iarbă.

Împotriva acestei sentințe, apelanta International Wolf Center a formulat apel, criticând soluția ca fiind nelegală și netemeinică, fiind contrar dreptului Uniunii Europene, respectiv, Directiva nr. 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică, jurisprudența C.J.U.E., făcând referire și la Hotărârea CJUE din 10.10.2019, în cauza C-674/17. Prin cererea de apel, International Wolf Center a solicitat instanței de apel sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene cu o trimitere preliminară care să privească interpretarea art. 16 alin. 1 cu trimitere la art. 12 alin 1 din Directiva nr. 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică.

2. Cerința

În calitate de instanță de apel, analizați în mod argumentat solicitarea apelantului în temeiul art. 267 TFUE.

Dreptul aplicabil

Directiva nr. 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică

Articolul 1 „Definiții”: În sensul prezentei directive:[...]

(b) **habitate naturale** înseamnă areale terestre sau acvatice care se disting prin anumite caracteristici geografice, abiotice și biotice naturale sau seminaturale; [...]

(f) **habitatul unei specii** înseamnă mediul descris de factori abiotici și biotici specifici, în care se regăsește o specie la orice stadiu al ciclului său biologic; [...]

(k) sit de importanță comunitară [...]

Pentru speciile de faună cu arii mari de extindere, siturile de importanță comunitară corespund acelor teritorii din aria de extindere a respectivelor specii care prezintă elementele fizice sau biologice esențiale pentru viața și reproducerea lor;[...]"

Articolul 2:

„(1) Obiectul prezentei directive este să contribuie la menținerea biodiversității prin conservarea habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatică de pe teritoriul statelor membre în care se aplică tratatul.

(2) În temeiul prezentei directive, se adoptă măsuri de menținere sau readucere la un stadiu corespunzător de conservare a habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatică de importanță comunitară.

(3) Măsurile adoptate în temeiul prezentei directive trebuie să țină seama de condițiile economice, sociale și culturale, precum și de caracteristicile regionale și locale.”

Articolul 4:

Alin. 1 „Pe baza criteriilor stabilite în anexa III (Etapa 1) și a informațiilor științifice pertinente, fiecare stat membru propune o listă de situri de pe teritoriul său, indicând, pentru fiecare dintre ele, tipurile de habitate naturale din anexa I și speciile indigene din anexa II adăpostite de respectivul sit. Pentru speciile de faună cu arii mari de extindere, siturile corespund acelor teritorii din aria de extindere a respectivelor specii care prezintă elementele fizice sau biologice esențiale pentru viața și reproducerea lor. [...]”

Articolul 12 alineatul (1):

„Statele membre iau măsurile necesare pentru a institui un sistem de protecție riguroasă a speciilor de animale enumerate în anexa IV litera (a) în aria lor de extindere, interzicând:

- (a) orice formă de capturare sau ucidere deliberată a specimenelor din aceste specii în natură;
- (b) perturbarea deliberată a speciilor respective, în special în timpul perioadei de reproducere, cuibărire, hibernare și migrare;
- (c) distrugerea deliberată sau culegerea ouălor din natură;
- (d) deteriorarea sau distrugerea ariilor de reproducere sau de odihnă.

(4) Statele membre instituie un sistem de control al capturii și uciderii accidentale a animalelor din speciile enumerate în anexa IV litera (a). Pe baza informațiilor astfel obținute, statele membre iau măsuri suplimentare de cercetare sau de conservare, pentru a se asigura că uciderile sau capturile accidentale nu au un impact negativ foarte puternic asupra speciilor respective.

Articolul 16 alineatul (1):

„Statele membre pot deroga de la dispozițiile articolelor 12, 13, 14 și 15 literele (a) și (b), cu condiția ca derogarea să nu afecteze negativ menținerea populațiilor din speciile respective la un stadiu corespunzător de conservare în aria lor de extindere naturală și în măsura în care nu există o alternativă satisfăcătoare la derogare, în următoarele scopuri:

- (a) pentru a proteja fauna și flora sălbatică și pentru a conserva habitatele naturale;
- (b) pentru a evita daunele grave asupra recoltelor, efectivelor de animale, pădurilor, exploatațiilor piscicole, apelor și altor forme de proprietate;
- (c) în folosul sănătății și siguranței publice sau pentru alte motive cruciale de interes public major, inclusiv din rațiuni de ordin social sau economic și în situații care ar avea efecte benefice de importanță majoră asupra mediului;

(...)

- (e) pentru a permite, în condiții de strictă supraveghere, după criterii selective și la un nivel limitat, prelevarea sau deținerea de anumite specimene din speciile enumerate în anexa IV, în număr limitat, stabilit de autoritățile naționale competente.”

(...)

Printre speciile de animale „de importanță comunitară care au nevoie de protecție strictă”, a căror listă este prevăzută la litera (a) din anexa IV la această directivă (denumite în continuare „speciile de animale protejate”), figurează „canis lupus [lup].

Jurisprudența CJUE

Hotărârea Curții (Camera a doua) din 10 octombrie 2019. Procedură inițiată de Luonnonsuojeluyhdistys Tapiola Pohjois-Savo – Kainuu ry. Cerere de decizie preliminară formulată de Korkein hallinto-oikeus. Trimitere preliminară – Conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică – Directiva 92/43/CEE – Articolul 12 alineatul (1) – Sistem de protecție riguroasă a speciilor de animale – Anexa IV – Canis lupus (lupul) – Articolul 16 alineatul (1) litera (e) – Derogare care permite prelevarea anumitor specimene, în număr limitat – Vânătoare în scopul gestionării – Evaluare a stadiului de conservare a populațiilor speciei vizate

C-674/17

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?mode=req&pageIndex=1&docid=218935&part=1&doclang=RO&text=&dir=&occ=first&cid=22305539>

Drept Intern

UG nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice

Având în vedere necesitatea și urgența compatibilizării depline a legislației naționale cu cea a Uniunii Europene în domeniul protecției naturii și ținând cont de faptul că prevederile Directivei 79/409/CEE privind conservarea păsărilor sălbatice și ale Directivei 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatice trebuie transpuse în legislația națională,(...)

trebuie creat cadrul instituțional și sancțiunile pentru încălcarea prevederilor conținute în acestea.

Având în vedere că potrivit angajamentelor asumate de România prin documentul de poziție complementar - capitolul 22 "Mediu", pentru domeniul "protecția naturii" nu există perioade de tranziție, transpunerea și implementarea prevederilor comunitare trebuind să fie depline la data aderării,

luând în considerare faptul că statelor membre le sunt aplicate sancțiuni în cazul transunerii incomplete sau al implementării neconforme a prevederilor comunitare,

Art. 33 (1) Pentru speciile de plante și animale sălbatice terestre, acvatice și subterane, prevăzute în anexele nr. 4A și 4B, cu excepția speciilor de păsări, și care trăiesc atât în ariile naturale protejate, cât și în afara lor, sunt interzise:

a) orice formă de recoltare, capturare, ucidere, distrugere sau vătămare a exemplarelor aflate în mediul lor natural, în oricare dintre stadiile ciclului lor biologic;

b) perturbarea intenționată în cursul perioadei de reproducere, de creștere, de hibernare și de migrație; (...)

f) deținerea, transportul, vânzarea sau schimburile în orice scop, precum și oferirea spre schimb sau vânzare a exemplarelor luate din natură, în oricare dintre stadiile ciclului lor biologic.

Art. 38

(1) Prin excepție de la prevederile art. 33 [alin. \(1\) - \(4\)](#) și ale art. 37 [alin. \(1\)](#), autoritatea publică centrală pentru protecția mediului stabilește, anual și ori de câte ori este nevoie, derogări, cu condiția să nu existe o alternativă acceptabilă, iar măsurile derogatorii să nu fie în detrimentul menținerii populațiilor speciilor respective într-o stare de conservare favorabilă în arealul lor natural și numai în următoarele situații:

....

b) pentru prevenirea producerii unor daune importante, în special asupra culturilor agricole, animalelor domestice, pădurilor, pescăriilor și apelor, iar, în cazul speciilor de animale, altele decât păsările, și pentru prevenirea producerii unor daune importante asupra altor bunuri;

c) în interesul sănătății și securității publice, iar, în cazul speciilor de animale, altele decât păsările, și pentru alte rațiuni de interes public major, inclusiv de natură socială sau economică, și pentru consecințe benefice de importanță majoră pentru mediu;

(2) Derogările se stabilesc prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului și pădurilor, cu avizul Academiei Române.

(2¹) Prin excepție de la prevederile [alin. \(2\)](#), pentru stabilirea derogărilor care privesc toate speciile de păsări, precum și speciile de mamifere prevăzute în anexele [nr. 4A](#) și [4B](#), este necesar și avizul conform al autorității publice centrale pentru protecția mediului și pădurilor.

(2²) Procedura de stabilire a derogărilor se aprobă prin ordin al autorității publice centrale pentru protecția mediului și pădurilor.

(2³) Derogările prevăzute la [alin. \(2¹\)](#) specifică următoarele: 25/11/2008 - alineatul a fost introdus prin Ordonanță de urgență [154/2008](#).

a) speciile care fac obiectul derogărilor;

b) mijloacele, sistemele sau metodele autorizate pentru capturare sau sacrificare;

c) condițiile de risc și circumstanțele de timp și spațiu sub rezerva cărora pot fi acordate astfel de derogări;

d) autoritatea împuternicită să declare că sunt îndeplinite condițiile impuse și să decidă mijloacele, sistemele sau metodele care pot fi utilizate, în ce limite și de către cine;

e) controalele care trebuie efectuate. (...)

Art. 52.

Constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă săvârșirea următoarelor fapte:

d) nerespectarea prevederilor art. 33 [alin. \(1\)](#) și [\(2\)](#);

ANEXA Nr. 4A Derogări

Specii de interes comunitar/Specii de animale și de plante care necesită o protecție strictă

Canis lupus (Lup)